UUTISET

Kantomaan kylälle ei mahdu navettaa

Aluehallintovirasto ei anna lupaa uuden rakentamiseen ja vanhan siirtoon pois joen rannasta.

PEKKA FALI

Kimmo Kantomaa sulkisi joen tuntumassa olevan vanhan navetan ja siirtäisi toiminnan tien toiselle puolelle. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto ei anna siihen lupaa.

YLITORNIO (MT)
Kantomaanpään kylä on vajaat kolmekymmentä kilometriä Ylitorniolta, siinä Törmäsvaaran pohjoispuolella ja Tengeliönjoen varrella. Napapiirille tästä on matkaa rapiat kymmenen kilometriä.

Tilaa on hyvin niin metsille, pelloille kuin muutamille taloillekin. Kylällä on kaksi navettaa. Kolmaskin rakennettaisiin, mutta lupaviranomaisten mielestä se olisi liikaa. Ei mahdu.

Viime vuonna maatalousyrittäjäksi kotitilalleen palannut **Kimmo Kantomaa** on kummissaan. Hän sulkisi joen ja kylän uimarannan tuntumassa olevan vanhan navetan. Hän siirtäisi toiminnan tien toiselle puolelle metsään raivaamalleen kolmen hehtaarin aukiolle. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto avi ei anna.

Tässä olisi hyvää rakennusmaata, Kantomaa kertoo. Aukio on tasainen. Moreenipitoinen maa kävisi melkein sellaisenaan rakennuksen pohjaksi.

Naapurit olivat Kantomaan hankkeesta iloisia.

”Sanoivat, että hyvä kun saadaan kylälle elämää.”

Avi vain on sitä mieltä, että navetta tulisi liian lähelle naapureita.

Toista, vähänkään sopivaa paikkaa Kantomaalla ei ole.

Navetan nurkalta lähimmän ja ainoan naapurin taloon olisi Maanmittauslaitoksen virallisen mittauksen mukaan 104 metriä. Avi sanoo, että matkaa on 75 metriä.

Näin ollen ”edes 100 metrin vähimmäisetäisyys ei täyty”, virasto lausuu.

”En tiedä, mistä ovat sen luvun saaneet. Mittanauhaa eivät ole käteensä ottaneet.”

Ehkä luku on katsottu kartasta. Ei olisi ensimmäinen kartta, johon rakennusten paikat on merkitty väärin.

Avi sanoo, että vaikka naapuri ei vastusta hanketta, se olisi hänelle kohtuuton. Reilut 90 vuotta navetan vieressä asunut naapuri on ihmeissään. Toisella puolen taloa oleva kylän toinen navetta on lähempänä hänen taloaan kuin tämä suunniteltu navetta olisi.

Kantomaa on toiminut kuten laki vaatii ja ohjeet neuvovat. Ensin piti hankkia tila omiin nimiin, sitten piti ostaa, vuokrata ja raivata lisää peltoa. Nyt sitä on yli 100 hehtaaria.

Vielä piti suunnitella navetta, raivata sille paikka, tehdä maaperätutkimukset, hankkia rahoitus, täyttää sen seitsemät paperit. Ylitornion kunta myönsi rakennusluvan, ja myös elykeskus näytti vihreää valoa.

Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle piti antaa kahteen kertaan lisäselvityksiä. Kantomaa lupasi istuttaa navetan eteen kuusiaidan ja lopettaa kaiken toiminnan joen rannasta, mutta ei siitä ollut iloa. Lopuksi tuli hylkäävä päätös, joka piti lunastaa 1740 eurolla.

Kantomaa valitti avin päätöksestä Vaasan hallinto-oikeuteen. Sen ratkaisu tulee sitten kun tulee.

Mieli palaa rakentamaan

Samaan aikaan maa paljastuu lumen alta. Kantomaan tekisi mieli aloittaa rakentaminen.

”Nyt olisi hyvä kevät rakentaa. Maa ei ole paksusti roudassa, kun oli paljon lunta.”

Sekin lisää kiireen tuntua, että nuoren viljelijän pitäisi tehdä investoinnit viiden vuoden kuluessa aloittamisesta, jos haluaa saada korotetut tuet.

Uudessa navetassa olisi 92 parsipaikkaa ja aluksi yksi lypsyrobotti. Toisellekin on varaus.

Vanhassa, vuonna 1980 navetassa on 41 lypsypaikkaa ja nuori karja.

Navetan nurkalta lähimmän ja ainoan naapurin taloon on 104 metriä.
MAANMITTAUSLAITOKSEN VIRALLINEN MITTAUS

Matkaa on 75 metriä.
AVI

Kartalla navetan paikka näyttää hyvältä: lähellä omaa asuntoa ja tietä, erillään naapureista.

”Niin vanhalla ja pienellä navetalla ei kannata jatkaa, kun työuraa on jäljellä yli 30 vuotta”, Kantomaa sanoo. ”Jos lupaa ei tule, pitää lähteä muihin töihin.”

Kansanedustaja **Simo Rundgren** (kesk.) kysyi Kantomaan kohtelusta eduskunnassa ja järjesti hänelle tapaamisen ympäristöministeriön kansliapäällikön **Hannele Pokan** kanssa.

”Kyllä se kummasteli mutta ei kuulemma voi tehdä oikein mitään.”

JOUKO RÖNKKÖ

KESKUSTELE VERKKOLEHDESSÄ

Voit kommentoida juttua Maaseudun Tulevaisuuden verkkolehdessä osoitteessa *www.maaseuduntulevaisuus.fi.*

Työterveyshuollosta etsitään keinoja pidentää viljelijäuria

Viljelijöiden työuria pidennetään parhaiten estämällä ennalta sairaudet ja tapaturmat. Asiaa pohditaan pääsiäisen jälkeen asetettavassa maatalousyrittäjien työhyvinvointi -työryhmässä.

Sosiaali- ja terveysministeriö asettaa työryhmän pohtimaan. Työterveyshuolto nousee keskeiseksi asiaksi.

Lääkintöneuvos **Heikki Savolainen** ministeriöstä johtaa työryhmää.

”Savolainen on työterveyshuollon ja työhyvinvoinnin varsinainen asiantuntija”, kehittämispäällikkö **Markus Pyykkönen** kehuu.

Pyykkönen valmisteli ministeriössä työryhmän asettamista. Valmisteluvaiheessa ei tiedetty hallituksen aikeista puuttua viljelijöiden sosiaaliturvan etuuksiin.

Hallitus päätti maaliskuun kehysriihessä leikata maatalousyrittäjien luopumistuesta. Osa otetaan tiettävästi viljelijäeläkkeiden valtionosuuksista ja lomitusrahoista.

Peruspalveluministeri **Maria Guzenina-Richardson** (sd.) mainitsee työryhmästä vastauksessaan, jonka hän antoi keskustan kansanedustaja **Katri Komi** kysymykseen lomitusten kehittämisestä.

”Maatalousyrittäjien työhyvinvointia kartoitetaan poikkihallinnollisesti ja työuria pidennetään”, ministeri suunnittelee.

Pyykkönen pitää työterveyshuollon keinoja parempana työurien pidentäjänä kuin luopumisiän nostamista. Sitä hallitus suunnittelee vuoden 2014 alusta.

Maatalousyrittäjien työterveyshuollon ongelmana pidetään vaihtoehtojen puutetta. Yksityiset terveysasemat eivät kilpaile terveyskeskusten kanssa, kun asiakkaat asuvat harvassa ja heitä on vähän.

Pyykkönen tietää viljelijöiden koonneen paikoin kimppoja, jotka pyytävät tarjousta työterveyshuollosta. Palveluntarjoaja voi saada kerralla kymmenenkin uutta asiakasta.

Luopumistuella on merkitystä maatalouden rakennemuutoksen kannalta. Eläkeiän nosto karsii vähiä sukupolvenvaihdoksia. EU-komissio painottaa työurien pidentämistä.

Lomitukset kuuluvat osana hyvinvointi-työryhmän työlistaan. Työlle antaa pohjaa edellisen lomitustyöryhmän muistio kuuden vuoden takaa.

”Osa silloisista uudistuseh-dotuksista on toteuttamatta”, Pyykkönen sanoo.

Hallitusneuvos **Riitta Kuusisto** ei tiedä tarkkaan lomitusrahojen leikkauksista. Niitä huhutaan lähivuosiksi.

”Lomituspalvelut eivät voi välttyä supistuksilta valtiontalouden vaikeuksissa”, Kuusisto muotoilee.

Johtaja **Timo Sipilä** nimettäneen MTK:sta hyvinvointityöryhmään. Melaa siellä edustaa asiakaspalvelujohtaja **Antti Huhtamäki**. Työ alkaa toukokuussa ja jatkuu yli vuoden kesäkuuhun.

JUHANI VIITALA

Veroilmoituksen voi täyttää verkossa

Esitäytetyt veroilmoitukset ovat verovelvollisilla viimeistään huhtikuun lopulla. Ilmoituksen saa noin 5 miljoonaa veronmaksajaa. Sen korjaa ja palauttaa vuosittain noin 1,5 miljoonaa asiakasta. Kaikkien on tarkistettava veroilmoituksensa tiedot ja korjattava ne jos on muutettavaa.

Veroilmoitus verkossa -palvelu on avautunut osoitteessa *vero.fi/veroilmoitus.* Se sulkeutuu yksilöllisesti kunkin oman palautuspäivän mukaan eli 8.5. tai 15.5.2012. Palautuspäivä on merkitty lomakkeen etusivulle.

Palveluun kirjaudutaan henkilökohtaisilla pankkitunnuksilla. Jos puolisoilla on yhteinen pankkitili, voi palvelua käyttää vain se, jonka nimissä tunnukset ovat.

Verkossa voi ilmoittaa kaikki yleisimmät tiedot, uusina tietoina muun muassa osinkotulot ja pankkitilinumeron.

Verkkopalveluna tai puhelimitse tarjottavaa asiakastukea kannattaa hyödyntää, jos palvelun käytössä tuntee epävarmuutta. Jos lähetettyyn ilmoitukseen tuli virhe, sen voi korjata helposti lähettämällä tiedon uudelleen: uusi tieto korvaa vanhan. Palvelua voi kokeilla etukäteen demon avulla *vero.fi/veroilmoitus.*

Verottajan verotiimi neuvoo veroilmoitusta koskevissa kysymyksissä Suomi24-palvelukanavalla osiossa kysy esitäytetystä veroilmoituksesta.

Verkossa ilmoittaminen kannattaa tehdä mahdollisimman pian sen jälkeen, kun on tarkistanut veroilmoituksen. Ennen palveluun kirjautumista kannattaa etsiä valmiiksi ilmoittamiseen tarvittavat tiedot esimerkiksi kuitit ja tositteet. Matkalippujen hinnat alueellisesti voi tarkistaa *vero.fi*-sivuilta.

Jos korjaa esitäytettyä veroilmoitustaan, uusi verotuspäätös ja tilisiirtolomakkeet tulevat postitse elo–lokakuussa.

Jos veroilmoituksessa ei ole korjattavaa, esitäytetyn veroilmoituksen mukana oleva verotuspäätös ja tilisiirtolomakkeet ovat lopullisia.

Jos verotuksen lopputuloksena on jäännösveroa, tilisiirtolomakkeet on syytä pitää tallessa maksamista varten. Veronpalautukset maksetaan joulukuussa.

MT